

# ივერია

რედაქტორი: ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

ტელეფონი.

გაზეთის დასაბარებლად

და განცხადებთა დასაბარებლად უნდა მიმართოთ რედაქციის და წერა-ბეჭდვის განყოფილებას, სადაც განცხადებებს: ჟურნალის სტრუქტურის პირველ გვერდზე 16 კაბ, მეორე გვერდზე 16 კაბ.

„ივერია“ ტელეფონი № 227.

„ივერია“ ტელეფონი № 227

თ.წ.	შაბ. კ.	შაბ. კ.	შაბ. კ.
12	10	6	6
1	9 50	5	5 50
60	8 75	4	4 75
1	8	3	3 50
1	7 25	2	2 75
1	6 50	1	1 50

ცალკე ნომ. — ერთი შვრიანი.

მღვდელი **დავითი**, ივერტი გრიგოლ დე **ნიკოლოზ იოსების ძე** **კახიანი** აუწყებენ ნათესავთა, ნაცნობთა და პატრონების მიერ, რომ ორშაბათს, 26 მაისს, ღამის 10 საათზე ს. გორაჯერის წმ. გიორგის ეკლესიაში (გორის საღვთისმშობლის 2 ვერსი) გარდახლდებიან წმ. ნიკოლოზის წინა, ხოლო წინაშე პანაშვილი ღამის 8 საათს ნახარების უღებნის წინამძღვრის **პატიმარების** **პატრიარქის** (ეროვნაში უღებნის წინამძღვრის მოსახსენებლად. ამავე დღეს იქნება გარდახლული წლის წინა და პანაშვილი ღამის 8 საათს მღვდლის **იოსებ კახიანი**ს **მარტირის** **ეფემიას** სულის მოსახსენებლად. (2—110—1)

21 მაისს, სოფელს დიდ ლილოში გარდაიცვალა სტატსკი სოფელის **მარტინე მინილის ძე პანაშვილი**. მკვლელ და შვილი მისი გულიაღის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ მიცვალებულის გვამი დასაფლავებულ იქნება სოფ. დიდ-ლილოში შაბათს, 24 მაისს. (1—112—1)

## ლტარია-ალბორი

ქართველი შორის წერა-ბეჭდვის გამაგრებელ საზოგადოების სასარგებლოდ დანიშნულია 25 მაისს, მუშტაიის ბაღში. ვისაც მსურს შემოსწიროს ნივთები ამ ლტარიისათვის, შეუძლიან ეს ნივთები გაუზიარონ. ოღონდ თაღობის ასულს **მანუკიანის** (ნიკოლოზის ქუჩა, საგინოვის სახლი, № 21) და **წარბაქიანის საზოგადოების** წინა მალაზის.

სათავადა-სახურთა თეატრი შაბათს, 24 მაისს, **ბ.ნი კარბაბათი** გამართავს **კონცერტს** მონაწილეობას მიიღებენ: ბ.ბ.

**ველეტონი**  
ნაწილობითი  
სიყვარული, სულის მზე ხარ და სამოთხე გულისაო, საფლავიდან აღმდგენი დამწვარ-დაღვლილიაო, მავრამ ჯოჯოხეთითა ხარ, გამტყულებელი რკულიაო, შენგან ქვეყნად ღვარნი ღინ სისხლის ნაკადულიაო...  
დ. მაჩანელი

**ზრომის ფიჩქა. ზრომა ჯან-მითაობა.**  
(მონეტაცადან)  
ვინც მჭერბოხს ხარამკობით ჯანმრთელობის მოპოვებას, იმდენადვე მრთავია, რამდენად ის ადამიანი, რომელსაც მჭერს სიძველეთა ვისის ხმის გაუმეორებლობა. პლუტარქი  
სიციცხლე თუ შრომა, მაშ ჯანმრთელობა—ეს სიციცხლის საუკეთესო ნიშანი და ამასთან მისთა ძალთა მარჯვედ გამოყენება შრომისაგან მოვლენილია უნდა დავსახოთ. მართლაც, ღილის ხმის ცდამ აშკარად დავიმტკიცა, რომ ჯანმრთელობა

სათავადა-სახურთა თეატრი **სამშაბათს 27 მაისს** ახლად შემდგარი ქართული საერთო სიმღერების

**ხ მ რ მ**  
ალ. კახიანი ლტარიაში ახლად შეკერილ სავანებო ქართულ ქულაჯებით გამართავს **კონცერტს** თითის განყოფილებით 28 სიმღერით

ხოლო შესრულებს **მხლოდ სამარტინელს** ყველა კუთხების საუკეთესო ხმებს: ქართლ-კახურს, გურულ-იმერულს, ფშავ-ხევსურულს, მგვრულს, ოსურს და სხვ. დასაწყისი სეა. სრულ 9 საათი. ბილეთები იხილება თეატრის კასაში. ანონსი: 81 მაისს საღ. განჯაში ესევე ხოლო გამართავს კონცერტს. ვაგე ხორისი და კონცერტისა ივ. მუღლოშული

## ახალი ამბავი

კავკასიის მთავარ მართებულმა თ. გოლიცინმა ნება დართო გორის სამოქალაქო სასწავლებლის ღირბი მოსწავლეთა დამხმარებელ საზოგადოებას გამართოს ქ. გორში ლატარია-ალბორი 550 მანათის ნივთებისა.

საბაზედ ხელ-აღებელი, უსაქმო აღმანი. ჰიგინსა წიფნსა ხსნი და კეთხელთა:

„მოძიობა, რომელიც სიციცხლის სინონიმად შეიძლება დავსახოთ, კუთხის მოქმედება, და სიციცხლის—უთხარის კუთხის, ე. ი. გულის შეგრებისგან წარმოსდგება. სიამაყის გამო თავიანთ ვეცემ აზროვნებას, რომელიც დღე-ღამის ყველა ქმნილებათა შორის მარტო ჩვენს თვისებას წარმოადგენს. მაგალითად, აღმანი, კუთხის შექმნის გარდა, რომელიც სხვა ცხოველების თვისებასაც შეიძენს, ემატება მისი ტინით გამოვლილი მანქანების მუშაობა, ჰიგინამ უნდა მოავლინოს ადამიანს, რომ ეუბნება შრომისა და ვარჯიშობის უფლება აქეთ, რომ მუდმივად განსვენების სურვილი მხოლოდ ამაო სიზმარია და მისი ახდენა შეუძლებელია: რა სხეულიც უმოქმედოდ სტეგებს თავის კუთხებს, იგი თავის თავს თითონვე უღებს ბოლოს.“

გინასტია ყველაზედ უფრო სამიერო მოსაღებელი საშუალებაა ზოგიერთ ავადმყოფობის წინააღმდეგ, ჯანმრთელობასა და დღევანდელ მისი გაღვლეა იმდენად მძლეობს, რომ მთელის ჰიგინის ერთ კანონად გამოთქმა რომ შეი-

დღეს, 24 მაისს, სათავადა-სახურთა თეატრში ჩვენის ახალგაზრდა ნიკოლოზის მომღერალის ი. გ. კარბაბათის მიერ გამართული იქნება კონცერტი. როგორც პროგრამადანაჩნას, კონცერტი ფრიალ სანტურე სო უნდა იყოს. გარდა იმისა, რომ მონაწილეობას მიიღებენ: მოსკოვის კონსერვატორიის პროფესორი ა. ნ. კორნეენკო და ტულისის საუკეთესო მომღერალი და დამკვრელი: თეთი კარგარეთელი, ვილშუ, ცხომცირტი, შანშიფისა და სხვა, კონცერტი იმითაცა სანტურესა, რომ შესრულებულ იქნება ქართული ხმები, რომელიც ბ. კორნეენკოს გადადღია და რომელიც ჯერ ქართულ საზოგადოებას არ მოუშენია. ბ. ნ. კორნეენკო ახალგაზრდა პროფესორია, მოყვარულია აღმოსავლეთის მუსიკა და განსაკუთრებით ქართულისა. იგი გულ-მოღვინდელ შესდგომია ქართლის მუსიკის შესწავლას და ნოტებზე გადაღებას და, გარანტად, ესეცა ამ აზრით იყოს ჩამოსული ჩვენს ქვეყანაში. ამავე კონცერტზე ბანი კარგარეთელი შეასრულებს თავის მიერვე ახლად შედგენილ რამანსებს. ეს რამანსები ამ რამანსიანდ ღღის წინადა გამოიტყობი. იმედი ჩვენს საზოგადოება ბლომად დაესრულება ხსენებულ კონცერტს და აღაწმუნებელი ვართ, რომ ნასიამოვნებები დარჩება.

ტულისის გუბერნიის სახალხო სასწავლებელთა დირექტორს უთხოვნია გუბერნატორისათვის, რომ

ძღვოდეს, ასე ვიტყოდ: რაც შეიძლება მეტა ამომძაფრე, მეტადვე წინადა ჰგონა.“

ლოცინგსტონი თვისის მოგზაურობის დროს დარწმუნდა, რომ ერთს ადგილის მყოფი ადამიანი, მოქმედებას მოკლებული, სხვაზე უფრო ადვილად ხდება ავად აფრკის ციხეთა და უფრო ადვილადც ესაღებება სიციცხლის გონებისა და სხეულის მუშაობის დროს უფრო ადვილად დაძალებთ ციხებს, ვიდრე ხვას რომელიც ამქალაქით. მხოლოდ ამასთან საჭიროა საჭიროა და რიგიანი საქმელ-სასმელიო.

მაშ მუდამ იმუშავეთ: განასხვავებთ თქვენი სამუშაო, ასე რომ ერთს საქმის შემდგომეო და სხეულის მასაგით იყოს. უცდს გუნებზე თუ შეიქნით, მუშაობას მოჰკიდეთ ხელი და იგი სიამოვნება მოგანიჭებთ; თუ მოუწყენდით ხარ, მუშაობას მოჰკიდეთ ხელი და სევა გავზოროდებთ. ვინც მუშაობს—მზარეულად, ვინც მზარეულად, ის ჯანმრთელობა აის.

თანამედროვე საქმიან მენიერება მზარეულ ავადმყოფობის წინააღმდეგ მას გვირგვინს; ვისაც არავის ეტყობა (შეუცარიანა) არასა გინასტორის სასწავლებელი დაუთავადიერებია, სწორედ უნდა იყოს რასმესა ჰანავა. უფროსი მკურნალი ოკოიდ ქალი-

დაამტკიცეთ წინ წყაროს საზოგადოების მიერ დადგენილი განჩინი სკოლის დარსების შესახებ სოფ. წინწყაროშიო.

ამიერ-კავკასიის რკინის გზის მთავრობამ მიერ იმისთანავე მალაზია, როგორც ხაშურში განყოფილება აქვს, დააარსა განჯაშიც. ამ მალაზიის კუთხეზე 22 მაისს იყო რკინის გზის მართვლობას აზრით აქვს რომ ყველა დიდ რკინის გზის სადგურებზე გახსნას მალაზიის განყოფილება.

უქანსკენდ დროს, რადგანა დიდი მგზავრი დაღის რკინის გზით, როგორც ბათუმისკენ, ისე ბაქოსკენ, დიდ სიფრთხილეს სჭირა მგზავრებს ავეჯის შესახებ, რადგანაც ამ ბოლო დროს რამდენიმე შემთხვევა იყო, რომ რაკა მატარებელი რომელიმე სადგურზე ჩერდება და ხალხი ირევა, სხვის ჩამადნებს და ბარგს იღებენ. როცა მოიკითხავეთ, ბარგი აღიარად ხსნას. ამ რამდენიმე დღის წინად ერთს მგზავრის, დიეთი კავკასიის აკადემია ჩამოვარს, რომელშიაც ავეჯის გარდა 200 მან. ჰქონდა.

გორის ჩვენს მარის ზოგიერთი სოფელი 18—19 მაისის რიცხვებში დაღებულა და ძლიერ დაზარალა ვნახებთ.

აკეტვალა. 22 მაისს, ღამის 2 საათზე, როდესაც მატარებელი № 71 გაჩერდა სადგურზე და კონდუქ-

შვილს და ბიჭებს გასინჯვისთანავე მუშაობას და მოძიობას წაშლად ისე უნდა მხავს, როგორც სხვა ექიმი ავებს და ისევე უამბობს: ამ ქალაქისაგან ეს და ეს განასტავა გააკეთებინათ, ამ ბავშვს აქ აქედნეო ისტეუსო, და სხვა ამისთანა.

საქმიან გინასტორის დაწესებულება იმდენადვე პარასა, სტოკოლმისა, კოპენჰაგენისა, ბერლინისა და ბოლოს დროს იტალიაშიც დააარსეს. ეს სამედიცინოები ეხლა თითქმის ყოველ დიდ ქალაქში მოიპოვება. კუთხის შრომა უფრო სასარგებლო ხდება, როდესაც იგი რომელსავე მზარეულს სექსთან არის დაკავშირებული, როდესაც ჩვენი გამაყოფილებელი და გამაზნეველი გრძობა მის ხელს უწყობს. მუშაობის ამ გვარ გრძობად თავისი ოჯახის და მსახივრობის სურვილი აქვს, მსახივრობა ქალს—ხელოვნების სიყვარული, ჯამაზს მეტოქიმა და გამარჯვების სურვილი. ტეინისა და გულის მგზავლად, კუთხესაც გააჩინა უქმე დღეები, გინასტორი ვარჯიშობა, ხელახლად განსვენებული, მკვლადც არსებობდა, მაგრამ რამდენიმე საუკუნის განმავლობაში მივიწყებული იყო. ოცნებთ გადავიდეთ ლონდონში და მენავეთ მეტოქეობას, ან საუნდერსტეტო დღესასწაულს, თვლი

ტორები ჩამოვიდნენ ვაგონებიდან, სამი ვილაქ შეიარაღებული თათარი დაეცათ, ნაბღები და სხვა-დასხვა საჭირო ქაღალდები წაართვის და გაიტყენა.

სოფ. ჯი. 18 ამ მაისს, კვირა დღით, აკურთხეს სასკოლო შენობის საძირკველი. კურთხევას დაესწრო საერო სკოლის ინსპექტორი ბ.ნი ბაგდანი, ხაშურის რაიონის გზის სკოლის ზედამხედველი პაგარლოვი, ზემოქალის სკოლის მასწავლებელი ბაბალია და აჭარის სოფ. ვილაქის სკოლის მასწავლებელი ბაბალია. აღვლინებოდა მიწები და მშენებლობის სამუშაოები.

სამტრედიას მოახლოვდა ზაფხული და ჩვენ დაბასკ სიკაცს და დეტკო. ვაჭრებმა ფაქა ფუტო დაიწყეს აქეთ-იქით საირაული და უკვე შეუდგნენ ფარდულების აგებას აბრეშუმის პარკის დასაწყობად. ამ ეთად შენდება და ამ დღეებში დასრულდება იქნება იგი იმისათვის ფარდული, რომლებსაც თითონ სიკაქმე 80 და სიგანე 15 ადლი ექმნება. ამ ვაჭრებზე ფარდული მხედლობა სოფ. კულაში, სამტრედიას სანის ვერის საშორეზე. როგორც ეტყობა, წელს აბრეშუმს მრავალი მუშტარი ეყარება და კარგ ფასადაც გაიყიდება. არ შეგვიძლიან შემიდეგ ვაჭრებს არ მივაქციოთ ვაჭრებისა და მწარმოებელთა ყურადღება.

გადავალოთ. ეს მენავენი—ორის მტკოვ უნივერსიტეტის სტუდენტები არიან, ოქსფორდისა და ქემბრიჯისა. დღესასწაულის რამდენსამე დღის წინადაც კლა მცხოვრებლები დიდს მონაწილეობას იღებენ ამ ბრძოლაში: ზოგი ოქსფორდის სტუდენტებს მმფარველობს, ზოგიც ქემბრიჯისა; დეტენტები არაშეიბი და ყველის მოსახლეობის იტლება: ზოგი მტრედის და ზოგიც ცის ფერისა. ეს ორის მტკოვ ბანაკის ფერია. სახიარლოდ დარბაზებში ერთკუთხე მის სურათებში ჩამოკიდებული და ერთი ნიღოაბადა, თუ ვინ გაიმარჯვებს; ცისმარა დიდ გაზოთები ერთის თუ მეორე მხრის გამარჯვების შესახებ თავისი იმედებს საზოგადოებას უტყობებენ. ორსვე მხარეს წინ და წინეკი კიდევ აქვს თავის ძალი განხილვა.

ერთი ამისთანა დღესასწაული მახსოვს. დამთ სწავლა, მრავალი სარკილი დღესდღე იყურებოდა და მეორე კლასის უბრალოდ შიშობდა; მაგრამ მოულოდნელად შეშენიერი დილა გათენდა და წმინდა ჰაერი დატრიალდა.

ჯერ შეიდი საათიც არ არის, ტემპის ნაპირები-ი ხალხითა მოყვნილი: ზოგი ფხვით მოსულა, ზოგი ცხენით; მრავალი სხვა-დასხვა რაიონი გუგულებს და სდგანან ნაპირებზე. ამ ხალხში საზოგადოების ყოველს წოდებას საკუთარი წარმომადგენელი ჰყავს: ქალებს ზოგს მტრედის ფერი და ზოგსაც ცის ფერი კაბა აცვიდა.

სამტრედიასი ცალკე სასწრაო არ არის აბრეშუმის პარკის ასაწობად და ამ ეთად დიდს სასწრაოდ იწონება ხოლმე, რომელზედაც წინადა ორის-სამის ფუთობით სიმინდის სწონადენენ. რასაკვირველია, ასეთს დიდს სასწრაოდ ორისა ან სამის ფუთის პარკის სწორედ აწონა ყოვლიანად შეუძლებელია და შეცდომაში შეიყვანს ყველს. ამიტომ სასწრაოდელი ერთი კარგი სასწრაო იქნება შექნეილი, რომელსაც ცალკე კაცი ეყარება მიწინელი და მაშინ ვისიმე მოტყუება ყოვლიანად შეუძლებელი იქნება.

ექვთიმე ტოგონიძის, ივანე ავაშვილისა, იოსებ ჯანეიძისა და დიმიტრი კრავენკოსისაქვე, რომელთაც ავაზაკობისათვის ქუთაისის ოლქის სასამართლომ კატორგაში გაგზავნა ვარდალუქვიცა, როგორც ვით-ით წარსული წელს 5 ოქტომბერს ტუფილისის საზოგადოებრივი პალატამ განიხილა და ყველანი გაამართლა, მაგრამ ბრალდებულის ამხანაგმა ბ. ა. ალიგზალოვმა არ იყაბოლა სამოსამართლო პალატის ასეთი გადაწყვეტილება და საქმე სენატში გადაიტანა. ესაო სენატს უკანვე გამოუგზავნა ორსონიული საქმე ხელახლად განახრვედა და 28 მაისს იქნება იგი განხილული ტუფილისის საზოგადოებრივი პალატაში.

გარა: გორის სადგურის მხედობლად ფიქრულია აშენებული იმ რკინის გზის მუშებისათვის, რომელნიც ბარეს ეხედებან და ვაგონებს სტერილიზებენ ხოლმე. როდესაც მუშები დასაყვენებლად შევიდნენ ამ ფიქრულში და თავთავიანთ ლოგინებზე წამოწნენ, შევიდა ორი ხანჯალ ამოღებული კაცი, წაართვის რვის ნახევარი და მეტოქენი თან-თავიანთ ადგოვდ დგანან, აბიბი ეგებება და ტაშის კვრით ამხნევენს. ნახევრი კიდევ ჩაღმვეს წყალში. პაბუკეს ნიშნებით ხელთ უჭირავთ, ტან-ი კი ცოტა წინისაკენ აქვთ ადხრილი, რათა არც ერთი წამი არ გამოეპარათ; მთლად სმინათ დატკეკული ნიშნის ვიდან. ვასწოთ! უკლებს ნა ვაისმა და ორი ნაეი შური-დულით გასრილად წყალზედ. ნაპირებზედ ცხენოსნები, ეტლები და ქვეითი ხალხი მიდევს, მდინარეზე უ პატარა გემები, რომელნიც იქაურობას კომლით აყვებენ.

რამდენსამე წამს ნახები ისე მიუახლოვდნენ ერთმანეთს, თითქო ვადაბმულები არიანო, თითქო მათ ერთი და იგივე ნიშნები ამოძრავებდეს. მაგრამ ან მტრედის ფერსა და დღესასწაულს გასწრაო და ტემპის ორივე ნაპირზედ ხმა მალადა გაიშინა: ქემბრიჯის გაუმარჯოს! ვაშ ქემბრიჯისა!

გამარჯვება გადწია ქემბრიჯის უნივერსიტეტისკენ, რომელსაც 1880 წლის აქეთ არც ერთხელ არ გაუმარჯვებია, თუმცა პაბუკეები ღონეს და სიმარდეს მოკლებულნი არ იყვნენ. ცისფერი ნიშნები და არაშეიბი მიიმაღლნენ მტრედის ფერს დაუთმეს ადღეილი.

რამდენსამე ხანს ქემბრიჯის გამარჯვება თითქოს ამკვიდრდა; იმის სტუდენტებს დიდი სიმარდე ეყარებოდა, მაგრამ ორსონი-ი მოწინააღმდეგე სტუდენტები სჯობდნენ. თანდათან ნაწირობა მწელდებოდა და

მუშებს ტანისამოსი, 170 მინეთი ფული და უკანვე გაიტყენა.

სოფ. სანება მთა (კავკასიის მხარა): თებერვალს მტრედი მშენიერი ამინდით იღვა ჩვენში, ხოლო მარტო საშინელი სიცივეთი მოიტანა თან, ასე გასაწინა ორჯულ თვე-ლიც-ი მოვიდა, რის გამოც ბალახი აღარ მოვიდა. ეს-ი დიდი უშედეგარება აქაორ მეცხვარეებისთვის, რადეც ცხვრის საცემი არა გაანათარა.

ტუფილისში მტრედიელები გარეგა მტრედიე 19 მაისს, დღესასწაულსაიჭად, ნსკაში მივიდა ფორდნაოვას ჯგერას ქუჩისთან და მალადაც დაგორდა მ საყენის სიმაღლეზე, თხვი და ერთა სელი მამით ბტანს. მტრედიე მამეზე ტუფილისის საჯადმოფოში გაგზავნა და მკორ დაქს გარდადგა. როგორც ამოაბნე, მტრედიე მხარადა იმინებდა თუმე ამ ქუჩისთან ზამთარში სიცივის დროს. გარდაწყვეტილი ბანს არსად ქუჩისდაო.

შემოწირულება

კიდევ შემოსწირეს წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებას ლატარიისათვის:

მ. მარიამ ვახტანგის ასულმა ჯამბაკურ-ორბელიანისმა: კუს ძელის სადარბაზო ბარათების თემში, ფარფორის ვაზა, მავიდაზე დასადგევი კალენდარი, ძვირფასი ალბომი და პაწია საფარფლე. ქნაიენა ეკატერინე დავითის ასულმა ბარათ-შეილისმა: თავის მიერ დახატული „მშინარი ბავშვი-ქალი“ მშენიერის ჩარბითი, კიდევ სურათის ჩარბი, ხუთი დახატული თავისის ხელით ხელსახოცების ჩასაწყობი. ქნა ანასტასია კონსტანტინეს ასულმა გე-

დეინიშვილისმა: ფრავეს საწერელი. ვასილ გეკასიმეს ძემ და ადამ ზურაბის ძემ ბერელაშვილებმა ოცი ბოთლი დღინაო.

მ. მარიამ ვახტანგის ასულმა ჯამბაკურ-ორბელიანისმა 5 ძვირფასი ნიეთი.

ს. სოფოი მელიტონის ასულმა სუმბათაშვილისმა ნაკერი აბრეშუმის ხელსახოცი.

ეკატერინე და მარიამ ვახტანგის ასულმა 12 საფრფულე და ვერცხლის ზამთარები.

ანასტასია მხეილის ასულმა წერეთლისმა 2 თამარის სურათი.

მათე კერესელიძის ასულმა ნაკერი ბალი.

ქნ ქართველიშვილისმა 1 ვაზა. ელენე გიორგის ასულმა ჯამბაკურისმა სანთლის საჩრდილობელი.

ქნ. ნინა იოსების ასულმა მუხრან-ბატონისმა ოთხი ძვირფასი ნიეთი.

კახეთის მშენიანეთა ამხანაგობამ 20 ბოთლი დღინაო.

ანა ცისკარაშვილისმა ერთი ყვავილების კალათა და ორი ჩარტე.

არამ ელიზბარაშვილმა ერთი ალბომი, 3 ქოლვა და 20 სხვა-დასხვა სათამაშო ნიეთი.

იოსებ კოლოლაშვილმა 5 ბოთლი დღინაო და 2 ბოთლი ძხარი.

დამიტრი ნაფეტვარიძემ 2 დანა, 2 გიშრის მუშტუკი, 1 ნახდის ქუდი, 1 საფრფულე.

თ. თარხნიშვილმა 2 ქანდაკება.

დავით ზაქარაის ძე სარაჯიშვილმა 20 ბოთლი ლიკორი.

სამსონ კიკას ძე გაჩენილადემ ქალის სარტყელი და ერთი სამწუნე.

საქოლოზ მშვიდობაძემ ერთი საჩაქე ქიქე.

ანთიმოზ სვიმონის ძე გაჩენილა ძემ ერთი შალის ყელსახვევი.

განგებთი შრომა ფიზიკურებზე ნაკლებ სასარგებლო როლი ნამდვილმა გამომავროშებმა ინგლისისამ დეგემიტიკაც, რომ ორთა შუა რიცხვითი სახელ-ვაშტულ ადამიანებში სიცივეზე, რომელნიც ამასთანავე ბევრსა მშუშობდნენ, უფრო დღევრძელია, ვიდრე დანარჩენი მცხოვრებლების. სიფრანგეთშიაც სარამიოცა თორამტის გამოიწერილ ცნებების წლივანება შეფარტს და მანახს, რომ ორთა შუა რიცხვით მათი გამშლეობა სამოც-და-ცხრა წელიწადს უდრის. ეს რიცხვი საზოგადოდ ყოველ ფრანგის სიცივეზე სისშულო რიცხვს ბევრით აღემატება.

ფრანკინი ას ოთხ იტალიელ მიფემთავრების შესახებ გამოიანგარიშა, რომ ორთა შუა რიცხვით მესამოც-და-თხუთე წელზედ ვიდრე უფრო დიდ მოცულობის მიაღწია და ორმა ოთხმოც-და-თხუთე წელამდე.

ასის ორის გამოჩინულ კაცს ორთა შუა რიცხვითი სამოც-და-ცხრა წელიწადს და რვა თვეს გაუფლია; მამამდე, ცხრა წელით და ცხრა თვით უფრო მეტი უტყობრით უბარლო ადამიანზედ, რომლის სიცივე სისშულო რიცხვს, კასპერის ანგარიშით, შეადგენს ორმოც-და-ცხრამეტი წელიწადი და თერთმეტი თვე.

გამოჩინულ დედაკაცების გამძლეობაზედ ყურადღება თუმცა ნაკლებით იყო მიქცეული, მაგრამ იმაზედ შეგება იგივე საზოგადო კანო-

სინო იოსების ძე ყიფშიძემ ერთი აბრეშუმის თავსაფარი.

სიმონ ქამკოტაძემ ერთი ჩაის საწურაო.

იორდანე ეტრეცაძემ ერთი კოლოფი ხილი.

დამიტრი ხუნდაძემ 10 მუშტუკი. დარისან ღამაშაძემ ჩაის ჩასაყარელი.

რაიფენ ტულუშიმ სახილე. ტრიფონ ნიორაძემ ქალის სარტყელი.

ილია მალაყელიძემ თამარის სურათი.

ფილიპონ გაჩენილადემ ერთი ყელსახვევი.

გერმანე ხარბიძემ ერთი ქართული კაბის სარტყელი.

სერფათა მესხიშვილმა ორი კოლოფი ხილი.

ვანო ეზანოიძემ ორი ყელსახვევი, ვიქტორ გაჩენილადემ 1 წყ-ქაში.

ალექსანდრე თაბაგარმა სათაის ძე-წყვი.

ნარბან ვეალიამ მუფთა მ პერანგი.

სერგო ნებეიტიძემ ერთი ყუთი.

ივანე გუნიაძემ ყელსახვევი და ქამარი.

დავით მახარაძემ ხელოვნურად ნაკეთები კალმის ტარი.

ალექსანდრე არაბიძემ ლექსების ჩასაწერი ალბომი.

იასონ ანთაძემ ერთი დემონის სურათი.

მ. დ. არაბიძის ასულმა—ერთი ნაქარგი ქისა.

ახალციხიდან თამარა ქაზოვეისამ—2 ცხვირსახოცების ჩასაწყობი პარკი და 1 სალფეტკი.

ელენე ქაზოვეისამ—2 წიგნი ჩასადები ნიშნი.

მეთანოვემამა—6 ჩაის სალფეტკი.

პატარა ქალებმა 6 ჩაის სალფეტკი.

ნი, ე. ი. ვინც მტრედი მუშობდა, უფრო დიდხანსაც უტყობოდა. აი კიდევ რამდენიმე მაგალითი. მტრედისა და სუსტი აგებულების იყო და მძიმე წერების ავადყოფნადაც აწუხებდა, მაგრამ მინც მთელი თავისი სიცილე მუშაობაში გაატარა და ოთხმოც და ოთხი წლისა ვადრაციკლა.

მაქსიმე, ბავშვობაში და სიჭაბუკეშივე დაავადყოფებული, ისე ბეჯითად და კარგად სწავლობდა, რომ თექვსმეტის წლისამ ღვიძის მიტყელების დასწყობის ხარისხი მთლად ცხვირისა და ოთხმოც და ოთხი წლისა ვადრაციკლა. მაქსიმე, ბავშვობაში და სიჭაბუკეშივე დაავადყოფებული, ისე ბეჯითად და კარგად სწავლობდა, რომ თექვსმეტის წლისამ ღვიძის მიტყელების დასწყობის ხარისხი მთლად ცხვირისა და ოთხმოც და ოთხი წლისა ვადრაციკლა. მაქსიმე, ბავშვობაში და სიჭაბუკეშივე დაავადყოფებული, ისე ბეჯითად და კარგად სწავლობდა, რომ თექვსმეტის წლისამ ღვიძის მიტყელების დასწყობის ხარისხი მთლად ცხვირისა და ოთხმოც და ოთხი წლისა ვადრაციკლა.

— მტრედი-ი მაქს, რადვანც შემიძლია ყოველ დღე ორი კაბეტი ვიწყოვლი მარტნეოს და აუსტრალიის გვირსაო.

ერთხელ მეგობარმა უთხრა:

უტრობისგან—მარაო, ფინჯანი ლამაზი, სპაჰრე, კოლოფი, სიგარა, 2 ჰეტი ყალიბი, 2 პაპირი. ზის ვასტენი მანქანა, 3 წყვილი საფარცხელი, 1 გამაქანდაველი ანგლოზი, 2 მტვირის ვადანატრეტი ბუმბული, ძეწვეი, გიშრის კრალო-სანი, ქინძისთავი, 1 პატარა ვაზა.

**წლიური კრება ტფილისის სა-  
თავადაზნაურო საადგილ-მა-  
მულ ბანის წევრთა.**

22 მაისა

კრება დაიწყო საღამოს 6 საათზედ. წაიკითხა იქნა მოხსენება სასოფლო სამეურნეო თანხის განწყო-  
ლების შესახებ. ამ თანხას შეადგენს სულ 16,841 მან. 16 კაპ. შეერაგ-  
ბულს კრავულს შედამხდელის კომიტეტისა და ბანკის გამგეობისა ეს თანხა ასე გადანაწილებია: 5,000 მან. მიეცეს—წინამძღვარიანთ-კარის სასოფლო-სამეურნეო სასწავლებელს, დაიარსნენ ფული-ი ხელ-უხლებლად იყოს, რომ მან ფულიდან ყოველ წელი გროვდებოდეს ერთ ადგილას თანხა, ვიდრე იმოდენი ფული შედგება, რომ მუდმივი წყარო იყოს საერთო სამეურნეო საქმიანობის დასაწყობილად. ხოლო რადგან საიმპერატორსასოფლო სამეურნეო საზოგადოება, გორის მემამულეთა ამხანაგობა და აგრეთვე საზოგადოება ახეთი\* სესხად თხოულობენ ფულსა, სამ წაწილად გაიყოს და იმათ მიეცეთ სესხად, ისეთი, რომ ეს ფული ისევ ბანკს დაუბრუნდეს და მან შეინახოს იგი ხელ-უხლებლად, ვიდრე საკმაოდ მოიყრის თავს, რაც შეეხება შეუძლებელ მოსწავლეთა

— ავად რომ გახდებ, ხომ უბნისილი ვერ გასტლებო; სხვათა გაისარჯე, ჯე სეაწმინდე, დაუბრუნე მეგობარმა ჯე შენს ცხოვრებისათვის საჭირო ანაზა.

— და არა სიკვდილისათვის, უბასხვა ამაყმა მოხუცმა.

მერე რა... ანეკდოტი მუდმივით შრომით გასტლი თითქმის ოთხმოც-  
და ოთხი წელიწადი, თან სიკვდილის ყამს თავის მეგობრებს უთარა: „შეიშინებ და მწიკო მოგაძეგე ჯეგა-  
ბა ჯერ კიდევ საიცნისთი სასუჯე ადამიანი.“

ნაეტონი ისე დაიწებთი ამუშა-  
ვებად თავის გონებას, რომ ბევრ-  
ჯელ გაგრებას თითქმის აღარაფერი უკლდა. დილით რომ გამოიღვიძებდა, ისე ღრმად ჩაფუტვდებოდა, რომ დიღანს, ისე ჩაუკვლია, უმოძრაოდ იწედა და ქვეშავეს არა ჰპირადობდა, რადგან გონს ვერ მოლოდინად სდ იყო და არ უნდა გვერეთებინა. მაგრამ ნიუტონმა 85 წელიწადი იცოცხლა, არც ერთხელ ავად არ გამხდარა; თოლის სიკაც-  
ულის განმარტობაში უმოლოდინო ერთი კბილი დააკლდა და არასოდეს სათვალეებს არა მხმარობდა. ოპტიკის ხანგრძლივ გამოკვლევის დროს იგი მხოლოდ პურითა და ღვინით იკვებებოდა, ამასთანავე ძლიანი იშვიათად სერინობდა. თავზონი მოლოდინად, წყნარი და მშვიდი თავისი სიმდაბლით გამოიწინაობის სახელს ავიწყებინებდა თავის მოზაბასს, როდესაც მტრება აღმოაჩნდნენ, ნიუტონი ჰნანობდა კიდევ თავის

დამხმარებელ საზოგადოების გამგე-  
კომიტეტის თხოვნას, რომ 5,000 მან. მიეცეს უკან-დაუბრუნებლად, რათა შეიძლოს „სკრა“-ს საფარ-  
შესტანის გარდაუხადოს ბანკს და ეს მამული არ გაიყიდოს, იმს უარი თქვასო.

საი განაწილებამ სასოფლო სამე-  
ურნეო თანხისამ დიდი ზაასი გამოიწვია. ბნმა გ. ყურულმა ითხოვა, რომ რა-ი შეუძლებელ მოსწავლეთა დამხმარებელთა თვად-ანაურთა საზოგადოების გამგე კომიტეტი ახლა უკან-დაუბრუნებლად-ი აღარ გვიგზავს ამ ფულს, არამედ სესხად, ის პირობით, რომ 1898 წლის პირველ იანვარს დააბრუნონ ეს ფული, მიეცეთ იმას სესხად, რათა „სკრა“-ს მამული არ გაიყიდოს ბანკის ვალში, ეს მამული ერთი საუკუნეთა ადგილთაგანა სასოფლო სამეურნეო სასწავლებლის დასაარსებლად, ანუ ფერმა, სადაც შეისწავლიან მოვლის მამულისათა.

გამოიქვა სხვა-დასხვა აზრი, საზო-  
გადოდ ისიც, რომ სასოფლო სამეურნეო სასწავლებელი სჯობს იძირის დაფარსოთ, იმ მამულში, რომელსაც თავ. ზ. ერისთავი გვიძღვეს საქმედ და სკრის მამული საქმეა აღარ არისო. თავ. პ. ა. გრუზინსკიმ განაცხადა, რომ შეიძლება სკრასაც გაუფუროთ დახმარება და საიმპერატორო სამეურნეო საზოგადოებასაც, რაი გამგე კომიტეტი შეუძლებელ მოსწავლეთა საზოგადოების გვიპრდება, რომ ამ ფულს იანვარში დაგვიბრუნებს (ბანკის საზოგადო საქმიანობისათვის გადადებულ თანხიდან), და საიმპერატორო საზოგადოებას კი პირველ იანვრიდან უნდა ეს ფული.

თავგაჯობარეს უნდა კენჭი

თხოვლებების დაბეჭვდას. მართლაც ყველა თავისნი გამოკვლევანი მხოლოდ თავისნი მტოქის და მოძულეს გულის სიკვდილის შემდეგ გამოაქვეყნეს.

ფრანკელს ნახევარის საუკუნის განმავლობაში მეცნიერების დრო-  
შა მალა ექვარი; ყოველთვის დაულოდლად ჰპრობობდა და გასტანა კიდევ ერთი საუკუნეს, თუმცა ძალიან სუსტის ავტუმლებისა იყო და გულ-მკერდსაც იტყებოდა. ფრანკელის მრავალ ნაწერებშიც მისი პატარა საუბარი ბუნებრივების შესახებ ყოველს წონებ საცავს უნდა ამშვენებდეს.

კოლტერის განსაზღვრელი შრომა და მისი მუდმივი ბრძოლა მრავალ სხვა-დასხვა ავადმყოფობასთან სწორად, რომ საოცარი რამ არის, დაბადებდებოდა იმისთანა სუსტი იყო, რომ სასიკვდილო პირი არა აქვსო, ყველა ამას ჰქვირებოდა, ამ გამოჩენილს მწერალს მთელ თავისი ხანგრძლივ სიცოცხლის განმავლობაში ის სუსტისა და ავადმყოფობის დღი არ მოჰპოვებია. თავისი წერილებში ვოლტერი მუდამ საწყალებზედა და ნადავლად გამოიხატება; ამას თითქმის სამარადიან იწერებოდა, ამას დასწამებდა ადამიანი, ხან თითქმის აგრე აგრე მიწამ უნდა საშუალოდ შთანთქმოს იგი და სხვანი.

მეორე კვირის წელს ვოლტერი მძიმედ გახდა ავად ყველით. სურავანმა ყველა კბილები წაართვა, მერე კი მუდამ საშინლი მუცლის გრებმა აწუხებდა. შრომას დროს,

იყარა იმ საგნისათვის, რომ ეს 11,841 მან. 16 კაპ. სამად გვიან-  
წილით და სესხად მიეცეთ „კა-  
ხეთის“ მევენახეთა საზოგადოებას, რომელსაც ამხანაგობს და „სკრა“-ს მამულის გამოსახსნელად, ხოლო შემდეგ, როდესაც შეუძლებელ მოსწავლეთა დამხმარებელთა თვად-ანაურთა საზოგადოების გამგე კომიტეტი დააბრუნებს უკან, საიმპერატორო სამეურნეო საზოგადოებას, რამდენჯერმე სცადა კიდევ ფხვრე წაიღვდომით გარდაეწყვიტა ეს საგანი, ხან ცალკე ცალკე ირინა გარდასაწყვეტად, ხან ერთად, მაგრამ არ გამოვიდა რა, სულ უეცრისობა დგებოდა ფხვრედ და ამ გვარად არც ერთს გარდაეწყვიტა არც ეს მამული გარდა კრება. ამასობაში „კა-  
ხეთის“ მევენახეთა საზოგადოება თავისი თხოვნა უკანვე დაიბრუნა. ამის გამო კენჭსაყვერ-  
წაბრებდა დაუღებს სამს საგანს: 1) მიეცეს თუ არა საიმპერატორო სამეურნეო საზოგადოებას ფული სესხად; 2) მიეცეს თუ არა ამ სახითვე ფული გორის მემამულეთა ამხანაგობას, და 3) მიეცეს თუ არა შეუძლებელ მოსწავლეთა დამხმარებელ საზოგადოებას „სკრა“-ს მამულისათვის სესხად, პირველს საგანს ათოვლიდა 63 თ. და 117 შ., მეორეს—98 თ.—83 შ. და მესამეს—105 თ. და 76 შ.

საღამოს 11 საათს და 45 წუთზედ კრება გადაიღო 23 მაისის დღის 10 საათისათვის.

**რუსეთი**

მინისტრთა კომიტეტს დაუვალე-  
ბია იუსტიციის მინისტრისათვის შე

სწერის იგი, მდგან ზნადა იმუღებუ-  
და გარკვევასაგან კლამა მივაჯდო-  
ლოდ თავისნი მტოქის და მოძულეს გულის სიკვდილის შემდეგ გამოაქვეყნეს.

მთელი ავადმყოფობა.  
აღიარდა მუდმივად ამ ადამიანს თავისი საუკუნე ასახელა და სა-  
მოც-დაათი ცალკე ტომი დაბეჭ-  
და; ოთხმოც წლისამ მიიწე ორის დღის განმავლობაში შესახებ *Oris de Minde*, ორი წლის შემდეგ ტრავგედა *Jrene* დასწერა და თითქმის ოთხმოც-და ხუთი წლისა დასწერდა წუთი-სოფელს. თითონვე განკლებით იტყობდა ხოლმე; ყველა ჩემ ჯანმრთელ თანამედროვეებზედ მეტს ხანს გაგებდა და თან ჩვეულებრივის დანკნით დაუბატებდა ხოლმე: „ჩემს ექიმებსაც-კი ვადავებებო.“

მაგრამ ვოლტერი სულ მუდამ მო-  
ძაბობაში იყო, თუ არა სწორად, დასაქრნობდა. იმის საშუაყო ოთხ-  
ხუთი მარად იდგა, რომლებზედა ბუთი სხვა-დასხვა დაწვეული თხოვლებმა ეწყო. ერთი მაგიდელად და მუორეზედ ვადადიოდა და როცა დააღვალ ხელიდან კალამი უფარდებოდა, მაშინ ბაღისკენ მიიზობდა და უცებ მებადღე, მიწად-მოძქედდა და ხუროთ-მოძღვრება-ც-კი ვაღქცევდა. საშუალო ოთხიდან ან თვარტში შევიოდა და ან თავის ყვევლებსაყენ მიეგზავრებოდა, იქედან ისევ თავისი საშუაოს უბრუნდებოდა.

დღეა საოჯახო დამხმარებელ საზოგა-  
დოებისა და კასების წესდებისა, წეს-  
დების შედგენისა და დამტკიცებისა შემდეგ ამ ნაირ დაწესებულებათა დაარსების მსურველთა თხოვნის განხილავს შნაგან საქმეთა მინისტრი ფინანსთა მინისტრის თანადასწრებით.

— მიწად მოქმედების სამინისტრო აპირებს ვაზის გაშენებას სამხრეთ გუბერნიების ქვიშან ადგილებში, რადგან ქვიშან ბაზულს თურმე ის თვისება აქვს, რომ ფილოქსერა ფეხს ვერ იკიდებს.

— პეტერბურგის სასულიერო აკადემიის საბუკ აცხადებს, რომ ადგილის უქონლობის გამო მომავალ 1897—98 წელს კოტანი იქნებოან მიღებულნი იმ ტულენტთან, რომლის სავით თანაურთ მოისურვებენ შემოსვლას აკადემიაში.

— წინადადება, რომ დამოუკნ-  
თან ესპანეთითა კანტონების მაგერ დანიშნულ იქნას მთავრობისაგან სააკრეტოები, არ შეუწყნარებია მთავრობას.

**უცხოეთი**

იკლანდია. ამას წინად ვაზეთე-  
ბი მოიტანეს ამავი და ჩვეც ირან-  
სენებელი გვექონდა, რომ ირან-  
ლის დედა ქალაქის დუბლინის ქა-  
ლაქის საბჭომ გადასწყვიტა არ ვი-  
დღესასწაულოთ ინგლისის დედოფლის ვიკტორიას საბუკ წლის იუბილითა. ინგლისში, რასაკვირველია, არ ესმოიფიანთ ეს ამავი, მაგრამ უკანასკნელ დრომდე მაინც დარწმუნებულნი იყვნენ, რომ დუბლინი თუ

ვიკტორია აღბად უფრო მეტსაც იცოცხლებდა, რომ ოთხმოც-და ოთხის წლისის თავი არ დაენებინა იმ ადგლ-სამყოფისათვის, სადაც გულის სიმშვიდითა და თავისუფლებით მსიამოვნებდა და პარის ზამთრობით არ გადასახლებულიყო. სწორად მართალს სწერდა ერთ თავის ძველ მეგობარს: აქ მოსკელთათთან მე მოკუფელ პოლა ჩემს სუფაზბადასო. გამოჩენილმა მოხუცმა ვერ იტანა მუგზარობის დაღვლებობა და მეტაგრე ის გრძნობათა-  
დღედა, რომელიც მას „სოფლოვი ქალაქში“ ელოდა.

განთქმულმა ხუროთ-მოძღვარმა რეჟმა, სუსტის ავტუმლებისამ, მაგრამ ძალიან შრომის მოყვარემ, ოთხმოც-და-თორთმეტე წელს გასტლი, თუმცა ახალგაზღვრებმა უკუეით დიდ ხანს წველობდა. კოპისის დედამ, შემინებულმა ისანარის გემების მოსწონით, რომელთა მრისხანე სახელი ყველგან იყო მოფენილი, დღე ნაკლებად შობა გამოჩენილი თავისი კურთ ან-კი რადა უნდა ვუნატროთ? კეთილი ჩადაინე და კეთილი იყუ, კეთილი ჩადაინე და ღმერთად შენთან ეწეება,—იქ სიტყვები დააწერა გამოჩენილმა ლინენიმ თავისი სახლის კარებს; ამის საყვარე ყოველ მშრომელს ადამიანს, ყოველ მუშაკს შეუძლიან.

არა, ირლანდიის სხვა ქალაქები და საოფლები მაინც მიიღებენ მონაწილეობას საიუბილიო დღესასწაულებში. მით უმეტეს დასწმუნებულნი იყვნენ ინგლისელები ამ შრომის, რომ ამ ბოლის დროს პარლამენტში სალისბიურის სამინისტრომ აღიარა კითხვა ირლანდიის თვით მმართველობის შემოღების შესახებ და დაპირდა, რომ ახლო მომავალში შეუდგებოთ მან საქმის განხილვისათ. შეიძლება სამინისტრომ ეს მხოლოდ თვითის ასახელებად ჩაიღინა; მაგრამ ასე თუ ისე ირლანდიამ ყურადღება არ მიაკცია ამ დაპირებას და არ მოისურვა იუბილიში მონაწილეობის მიღება.

— ინგლისის ქალაქის საბჭოს გარდა-  
სწყვეტლება მთელი ირლანდიის ერის მანიფესტაციით გადაიქცა. ვაზეთე-  
ბის სიტყვით ირლანდიის ერთი ეხლა უფრო მეტის ზიზლითა და სიმუღილით უფურებს ინგლისს, ვიდრე როდისმე წინადა. 16 მაისს ინგლისის პალატის ირლანდიის საეროვნო დასსაც მიუღია დუბლინის ქალაქის გარდაწყვეტლებმა და უარი განუცხადებია იუბილი-  
ში მონაწილეობის მიღებაზე. ამ დას დაწერებოდა ანუ-სხვად ის მიზნებში, რა მიზნებშიც ამოღულეს ასე მოქმედებოდა და განუცხადებია, რომ საბუკი წლის მეფობა ვიკტორიას არაფერი სახებრი იყო ირლანდიის ერისათვის და მამასადღე არც გვეყვებოდა ვიდრე სასწაულოთა.

სალისბიურის სამინისტროსათვის, ამბობს ვაზ. „Новое Время“  
ახალი დამარცხებაა, სამინისტრის უაუროდ იმედს ჰქონდა, რომ ახალი დამარცხებით ირლანდიელთა გულს მოვიკებო, მაგრამ, როგორცა სხნს, ეს უკანასკნელი მტოკედ აღიან თავით მოქმედების პროგნამს და

არც სხეულისა და სულის სისადრად დაკლებოა. იგი გერმანიაში თანამედროვე ფელსოფიის მამად ითვლება, მისი შრომა შესანწინავი რამ არის და მისი სახელიც სასოფლო-სამეურნეო დიდი. ყოველ წლითა დაწო-  
ლისს იგი იმეორება: ნეტო თუ არის ქვეყნისაგან ასეთი ადამიანი, რომ ჩემ-  
ზედ უკეთესად ჰქრნობადას ითვისისაგან?

ასე, მთელი დღე მუშაობაში გა-  
ტაროს ადამიანმა და ყველას შეუძლებოთ კანტონებს თავის-თავს დაეცო-  
ხოს. მართლაც, ვინ არის იმ ადა-  
მიანზედ უფრო ზედნიერი, რომელიც მთელს თავის სიკაცხელს ზუენისაგან მონიჭებულ ძაღლს ვა-  
გვიშობაში ატარებს? ბევრი ქარის ხილი დასტრიალებს იმის თვის, 4-  
გრამ ამ ვარქობაში ამ ვადადამიანს ვერ შეაშინებს; იგი ვაგონებულად და საზრანად იზოგავს თავის სიკაცხელს, ერთდგამ ყოველ ფიზიკურ და ზემოდად უძღვრებას,—  
მეტი ან-კი რადა უნდა ვუნატროთ? კეთილი ჩადაინე და კეთილი იყუ, კეთილი ჩადაინე და ღმერთად შენთან ეწეება,—იქ სიტყვები დააწერა გამოჩენილმა ლინენიმ თავისი სახლის კარებს; ამის საყვარე ყოველ მშრომელს ადამიანს, ყოველ მუშაკს შეუძლიან.

სანდო ბრილილი

ვიღერ არ განახორცილებს მას, საპინისტროს დაპირებებს არავითარ ყურადღებას არ მიაკეთებენ.

სამშენებლო. ბერძნების საქმეები დღით-დღე უფრო იწეწება. ბერძენები ვერ შეირიგებიან იმ აზრს, რომ ოსმალებისგან დამარცხებულ იქნენ და მზად არიან, მოახვიონ ვისცეს კისერზე დანაშაულობა, რომ ჯავრი იმაზედ იყარონ, ხალხმა აღარ იცის რა ჰქნას, ვის დააბრალოს დანაშაულობა: მეფეს, ტახტის მემკვიდრეს, საპინისტროს თუ ჯავრის წინამძღოლს. ამ ვაჰად ის ყველას დაიძლიერა და წყევლა-კრულებით იხსენიება. ყოველ დღე რომელიმე ჯავრის წინამძღოლი ხელ ფეხ შებორკული მოაჭყთავთ ათინაში და ატუსაღებენ, მალე მათი განსამართლებაც დაიწყება. ხალხს მხოლოდ გენერალი სმოლენციკი მოსწონს და მარტო იმას უჯერებს. მართალიც, გაზეთების სიტყვით, სმოლენციკი ერთადერთი ხეობანი გენერალია, სამხედრო საქმის მცოდნე. ამ გენერალს დაუბეჭდვი გაზეთში წერია, რომელშიაც ალგიროსის დაცარგვის ტახტის მემკვიდრეს აპირალებს. მე ნაბრძანები მქონდაო, ამისთვის სმოლენციკი, გვეკლდი ჩემის ჯავრით ალგიროსის და კიდევ ალგირაზედ ბრძანებდაო. ოსმალებმა ისარგებლეს ამ გარემოებით და ალგიროსი დაიპყრეს. თუ საბერძნეთში აჯანყება მოხდა, ამზობენ გაზეთები, სმოლენციკი პირველს ადგილს დაიჭერს სახელმწიფოში, თუმცა დიდხანს ვერ გასტანსო.

### ნაუკესა

მიღტონი თითქმის ერთს დროს დაბრუნდა და დაქორავდა, ხოლო მისი მეძველე ჩქარა მეორე ცოლად შეირთო. როდესაც ერთმა მისმა მეგობართანაც ჰქონდა, უსანთლომ როგორ მისმუხუნ მეორე ცოლად ქალი, მიღტონმა უპასუხა:

— ძალიან ადვილად; დემრის რომ სიფრთხილად დაეკურე, ანგლისში ჩემს-თანა კარგ სივალე კაცს აღარ მოაქმუნებოდა.

### დეკემა

(რუსეთის დეკემბოთა საავტორისადან)

22 მაისი  
სამშენებლო. ბერძნების საქმეები დღით-დღე უფრო იწეწება. ბერძენები ვერ შეირიგებიან იმ აზრს, რომ ოსმალებისგან დამარცხებულ იქნენ და მზად არიან, მოახვიონ ვისცეს კისერზე დანაშაულობა, რომ ჯავრი იმაზედ იყარონ, ხალხმა აღარ იცის რა ჰქნას, ვის დააბრალოს დანაშაულობა: მეფეს, ტახტის მემკვიდრეს, საპინისტროს თუ ჯავრის წინამძღოლს. ამ ვაჰად ის ყველას დაიძლიერა და წყევლა-კრულებით იხსენიება. ყოველ დღე რომელიმე ჯავრის წინამძღოლი ხელ ფეხ შებორკული მოაჭყთავთ ათინაში და ატუსაღებენ, მალე მათი განსამართლებაც დაიწყება. ხალხს მხოლოდ გენერალი სმოლენციკი მოსწონს და მარტო იმას უჯერებს. მართალიც, გაზეთების სიტყვით, სმოლენციკი ერთადერთი ხეობანი გენერალია, სამხედრო საქმის მცოდნე. ამ გენერალს დაუბეჭდვი გაზეთში წერია, რომელშიაც ალგიროსის დაცარგვის ტახტის მემკვიდრეს აპირალებს. მე ნაბრძანები მქონდაო, ამისთვის სმოლენციკი, გვეკლდი ჩემის ჯავრით ალგიროსის და კიდევ ალგირაზედ ბრძანებდაო. ოსმალებმა ისარგებლეს ამ გარემოებით და ალგიროსი დაიპყრეს. თუ საბერძნეთში აჯანყება მოხდა, ამზობენ გაზეთები, სმოლენციკი პირველს ადგილს დაიჭერს სახელმწიფოში, თუმცა დიდხანს ვერ გასტანსო.

3054. დეკემბოთა პალატა. წიგნი

როთა უმრავლესობის სახელით იკვირებოდა განაცხადი, რომ, რადგანაც ყოველივე სასარგებლო მოქმედება პარლამენტში შეუძლებელია შექმნა, რის გამოც თვით თანდრობის პარლამენტის ღირსი განსაცდელშია, ამიტომ ყოველივე კანონობა სრულებით მტრი არისო. მინისტრ-პრეზიდენტმა ბაღენმა განაცხადა, რომ პარლამენტის მოქმედებას ძალით ხელს უშლიან და ამიტომ საზოგადო საქმე უკან ჩამოიწია. მთავრობა, დარწმუნებულია რა, რომ იგი ასრულებს თვით იმპერატორისა და პარლამენტის უზრუნველყოფის სურვილს, რისთვისაც კრებისა და მისი (მოწოდების ხმა პარლამენტის მარცხნივ). პრეზიდენტმა სამეგრე განაცხადა „hoch“ იმპერატორის პატივსაცემად და კრება დაიწყო. კრების დარბაზიდან დებუტატები ძლიერ აღიშლებულნი დაიშორნენ.

პარიანი გაზეთებში დაბეჭდილია, რომ აფრანკების პრეზიდენტის ფორის გამაზარება ამ ზეფულს რუსეთში ძლიერ მოსალოდნელიაო.

ლონდონი. „Daily News“ დეკემბოთა აფრანკების განცხადება, რომ 19 მაისს, ლაზე, მემამოხენი გიერატის დეიენენ, მაგრამ იძულებული გახდნენ უკანვე დაბრუნებულიყვნენ, რადგანაც საფრანგეთის და იტალიის გემებიდან ზარბაზნები დაღწეულნი.

ქაირიდან იუწყებიან, რომ მექის მლოცავთა შორის კარანტინის დროს, აღმოჩნდა რაღაც საცეკო ავადმყოფობა, რომელიც შემდეგ ხოლოდ იქნა ცნობილი.

3055. სერბიაში და ბოლგარიაში დიდი წვიმების გამო მდინარეები ნაპირებიდან გადმოვიდნენ, ხილბო წყალმა წაიღო, გზები შეკრულია. ზარალი ძალიან დიდია. სერბიაში რამდენიმე ქალაქი წყალმა წაიღო.

### კონსტანტინოპოლი. 22 მაისი

პორტაში მოხდეს პირველი მოლაპარაკება ოსმალებსა და საბერძნეთს შორის ზავის ჩამოყალიბების შესახებ. მოლაპარაკებაში მონაწილეობას მიიღებენ ელჩები და ოსმალების გარე-

შე საქმეთა მინისტრი.  
პარიანი. პალატამ ამოაჩინა 1898 წლის საბიუჯეტო კომისია. კომისიის 33 წევრი 28 საპინისტროს დას ეკუთვნის.  
23 მაისი

პეტიტორები. 22 მაისს ახალ პეტეტორებში მოხდა სადექლარაციული აქციები ხელმწიფა იმპერატორის ადგილსადაც თოვლიან-სუსტის სახელობის ლეიბ-გვარდიის ულანის და ცენზისანის რაზმებისა, ამ რაზმების დაქვემდებარებაში. ადელუმს დაესწრნენ: ხელმწიფე, დედოფალი, დიდი მთავარი და დიდნი მთავრანნი. ულანის რაზმს უფროსობად პრინცი ლიუდვიგი ნაპოლეონი.

პანდა. მემამოხენი მშვიდობიანად აქცივინ აზრად აქვთ კომისია დანიშნა, რომ ამ კომისიას წესიერი დამოუკიდებელია ჰქონდეს ადმინისტრაციის.

ათინა. დედოფალი და მეუღლე მუშაობენ პრინციის გუბერნატორს იმპერატორს, რომ მემკვიდრე პრინციის სახელ-წოდების დაქვემდებარებას დაესწრნენ.

პარიანი. ბარონ მერენკიმა განაცხადა პრეზიდენტს ფორს ხელმწიფე იმპერატორის სახელით რამდენიმე მედალი იმთა დასაჯი-ლიდებოდა, რომელიც „საქველმოქმედებას“ დროს ხალხი გადარჩინეს.

პარიანი. ის ამბავმა, რომ ოსმალითი დასთანხმდა დროებით ზავი დასდოს იქამდე ვიდრე მოლაპარაკება მშვიდობიანობის შესახებ, ძალიან კარგად იმპრედა მთავრობის წრეებში, დაბეჭდვითი ამბობენ. — ოსმალითი ასე მშვიდობიანთ იმპრედა იქცევა, რომ რუსეთის დიპლომატიკა საბერძნეთის სასარგებლოდ ჰქმედებდეს.

ლონდონიდან მოსული დეკემბოთა, დაბეჭდილი გაზეთებში, გვჩვენებს იმ ამბავს, რომ რუსეთს ჰქვარს, რაც შეიძლება მალე იქნას გავრცელებული თუ სალიდგანაო.

კონსტანტინოპოლი. 22 მაისს თოვანებში დაიწყო მოლაპარაკება ზავის დადების შესახებ. ამ მოლაპარაკებას მუშაობენ და მდივანნი არ დაესწრნენ და საზოგადოდად ამ თათბირს დიდად საიდუმლოდ ინახავენ.

ლონდონი. საზოგადოებას პალატა. სერ ჩარლზ დიკმა განაცხადა, რომ განვიხილოთ საბერძნეთისა და კრიტის საქმე. ბაღენი უნდა უნდა, რომ მთავრობას ჯერ არ აქვს შეძლება გაუწყობთ დაწესებულებითი ცნობები მოლაპარაკების შესახებ. რამდენჯერ მე გამოვიცხადებოა ის, თუ მთავრობა რა პოლიტიკას ადგას კრიტის შესახებ, ხოლო ბაას კრიტისა და საბერძნეთის შესახებ მხოლოდ მაშინ ექნება აზრი, როდესაც მთავრობას შეეძლება გამოვიცხადოთ მოლაპარაკების რამდენიმე დროს. როგორც სჩანს დიდი იმ აზრისა, რომ საქმეთა ვითარება კრიტში უფრო უკუდ მივდებოდაა. არეულობა და უწყობილობა ისე დიდხანს გასტანა გუნდულზედ რომ, იჭვი არ აზრის, ამას თავისი კვალი უნდა დაეტოვებინა, რამათი წამოიღეს საკმათ დიდი დრო მოუნდება, მინც ვარწმუნებ პალატას, რომ სრულიად არ აზრის საჭარა შესისხტურის ვითარებად.

ვის ისარით გმირჯათ კრიტის საქმეთა ვითარება. წეს რიგის ადგილს მხოლოდ იმის შემდეგ ადის მოსალოდნელი, როდესაც საქმე დიანზედ დადგება, როდესაც საკმათ რიცხვი იქნება ენდარმერი-

### ახალი რუსული წიგნი

დიბეჭდა და ყველა თბილისის წიგნის მაღაზიის დაურეკლად გასასყიდად ახალი რუსული წიგნები: ПРАВДА О ТИФЛИСЕ, დაწერილი იაკობ გოგებაშვილის მიერ. ფასი ერთა მარცხ.

სა და მართვა გამგებობისათვის საკეთილო ელემენტო შესდგებოა.

### წიგნილი რედაქციის მიხარბო.

გვარნი ამასთანვე ფოსტით ოცდარვა მანეთს, შემოწირულს ერგანში მსტოვრებ ქართველებისგან წყრ-კითხვის გამგერელებულ საზოგადოებს\* სასარგებლოდ. აი სია შემოწირველთა დეკ. ისეკ სიმონის ძე იორდანაშვილი—1 მ., კ. ლ. არდანიანი—2 მ., 40 კ., ს. 5. კასრამძე—2 მ., 25 კ., ი. 5. ხედიანიძე—2 მ., ვ. 5. კასრამძე 60 კ., ა. ი. კასრამძე—1 მ., 20 კ., 5. ს. კასრამძე—30 კ., 8. ს. კასრამძე 30 კ., 5. ს. კასრამძე 30 კ., 6. მ. გვანაზარიანი—80 კ., ი. ზ. ზარბაზნიძე—40 კ., ა. კარბუტაშვილი—60 კ., კ. ა. კარბუტაშვილი—60 კ., თეგ. ი. დ. ნაკაშიძე 3 მ., 5. ი. იორდანაშვილი 50 კ., ი. ი. იორდანაშვილისა 25 კ., ა. ი. იორდანაშვილი—50 კ., 5. ა. სოკოლოვიკი—1 მ., გ. მ. ცალქალაშიანი—80 კ., ზ. გ. გურბუღაძე—1 მ., ა. მ. ყიფიანი—20 კ., ლ. პიპია—20 კ., რ. უბურგულაშვილი—20 კ., თეგ. ი. გ. თუშინაშვილი—1 მ., ს. ი. თუშინაშვილი—1 მ., თეგ. ივანე ჩერქეზიშვილი—80 კ., თეგ. ლ. დ. ანდრონიკაშვილი—1 მ., იასონ მამიაშვილი—1 მ., სულ 28 მანეთი \*).

სიუ კასრამძე

### განცხადებანი

## ს ა ნ ვ ა რ ი შ

ტულისის სასოფლო სამეურნეო საურთიერო კრედიტის სასოციალაციის.  
1 მაისს, 1897 წლისს.  
(საზოგადოებამ დაიწყო თავისი მოქმედება 1895 წლის 17 ივლისს)

ა მ ტ ი ვ ი.	მან.	კა.	კ ა ს ს ი ვ ი.	მან.	კა.
I. საზოგადოების კასა	5513	44	I. თანხა, რომელიც შემდგარი საზოგადოების 555 წევრთგან ნაღდ ფულად შემოტანილ ხვედრ ფულადგან.	61582	—
II. მიმდინარე ანგარიშები: ტულისის საკომერციო ბანკში	191	—	II. სათადარიგო თანხა	227	16
III. საბანკო კანტორაში განაღდება თანასუქებისა, რომელზედაც ორს კაცს უწყობია ხელი	3784	67	III. შემოტანილი ფული:		
IV. განაღდება ვადანი 1/2-იან ქაღალდებისა, კუბონებისა და სხ.	125295	—	ა) მიმდინარე ანგარიშით	14312	30
V. გირათით გაცემული სესხი:	164	34	ბ) ვალით	18370	—
ა) სახელმწიფოს და მთავრობის მიერ უზრუნველყოფილი ფას. ქაღალ.	1107	70	გ) უვალად	20000	—
ბ) სასოფლო სამეურნეო ნაწარმი.	3113	—	IV. მიღებული სარგებელი და კომისიის ფული, გარდაცხადების გარდა	3893	07
VII. სასოფლო-სამეურნეო ხარჯი	4054	89	V. გარდასაცემი თანხა	3523	64
VIII. სახარბურენბელი ხარჯი	193	66	VI. გარდასახული სარგებელი	388	98
IX. მოწყობა მომართვა	978	57	VII. გადაიკრება თანასუქების	23475	—
X. გერბის გარდასახული და თანასუქის ქაღალდი	20	85	VIII. სახელმწიფო 5%-იანი გარდასახული თანხათა შემოსახული	145773	10
XI. პორტეტში წასული თანასუქები	100	—	სულ	554238	—
XII. ანგარიში მოგებისა და ზარალისა.	1255	98	საზოგადოების აქვს გარდაცხადებული შესანახად ქონება	3600	—
	სულ	145773			

(1—5.—1)